

Forskning och utveckling i Sverige

I SCB:s statistik över forskning och utveckling (FoU) undersöks de resurser som satsas på FoU-verksamhet i Sverige. Undersökningarna genomförs vartannat år riktat mot ett stort antal aktörer inom olika samhällssektorer. De samhällssektorer som innefattas är företagssektorn, universitets- och högskolesektorn, den offentliga sektorn samt den privata icke-vinstdrivande sektorn.

De senast genomförda undersökningarna avsåg FoU-verksamheten år 2015 och en översikt över den FoU som bedrivits i Sverige under detta år återfinns i det statistiska meddelandet UF 16 SM 1701.

I de ordinarie FoU-undersökningarna av företagens, den offentliga sektorns och den privata icke-vinstdrivande sektorns FoU samlar SCB även in prognosuppgifter avseende FoU-verksamhet för jämna år. Statistik över universitetens och högskolornas FoU-verksamhet för år 2016 bygger på 2015 års resultat i kombination med Universitetskanslersämbetets uppgifter om intäkter för forskning och forskarutbildning 2016 samt registeruppgifter.

De uppgifter som samlas in är FoU-utgifter, FoU-årsverken samt FoU-årsverken utförda av forskare, produktutvecklare eller motsvarande. Inför publiceringen av denna rapport kompletteras prognosuppgifterna med återkontakter av vissa organisationer. Utöver återkontakter görs skattningar av vissa uppgifter. Eftersom statistiken över FoU-verksamheten för jämna år till stor del baseras på prognosuppgifter bör resultaten tolkas med viss försiktighet.

Denna rapport innehåller uppgifter över FoU-utgifter och FoU-årsverken i Sverige för år 2016. De ekonomiska uppgifterna avser endast utgifter för egen FoU. Uppgifterna redovisas både för Sverige totalt samt sektorsvis.

Läs mer om hur statistiken över FoU-verksamheten de jämna åren tas fram under avsnittet Framtagande av 2016 års uppgifter.

Innehåll

Forskning och utveckling i Sverige	1
FoU-verksamheten i Sverige 2016	3
FoU inom företagssektorn	4
FoU inom universitets- och högskolesektorn	5
FoU inom offentlig sektor	8
FoU inom privat icke-vinstdrivande sektor	9
Definitioner och förklaringar	10
Forskning och utveckling (FoU)	10
Egen FoU	10
FoU-utgifter	10
FoU-årsverke	11
Näringsgren	11
Forskningsämne	11
Framtagande av 2016 års uppgifter	11
Företagssektorn	11
Universitets- och högskolesektorn	12
Offentlig sektor	12
Privat icke-vinstdrivande sektor	13
Fastprisberäkning	14

FoU-verksamheten i Sverige 2016

Under 2016 uppgick de totala utgifterna för FoU i Sverige till dryga 143 miljarder kronor. Det är en ökning med 4 miljarder sedan 2015, räknat i 2016 års prisnivå. Ökningen i FoU-utgifter sker i alla sektorerna. Företagssektorn ökade sina utgifter med 2,9 miljarder vilket motsvarade en ökning med 3 procent jämfört med 2015. I Universitets och högskolesektorn ökade utgifterna för FoU med 1,3 miljarder vilket motsvarade en ökning på 3,6 procent.

Utgifter och årsverken för FoU 2015 och 2016 efter sektor, fasta priser, mnkr och antal

	2015		2016		Förändring	
	FoU-utgifter	Årsverken	FoU-utgifter	Årsverken	FoU-utgifter	Årsverken
Totalt	139 023	82 151	143 372	90 692	4 349	8 541
Företagssektorn	96 883	57 691	99 761	64 276	2 878	6 585
Universitets- och högskolesektorn	37 131	20 035	38 452	21 918	1 321	1 883
Offentlig sektor*	4 751	4 234	4 881	4 271	130	37
Privat icke-vinstdrivande sektor	258	191	278	227	20	36

*ALF-medlen redovisas i universitets- och högskolesektorn och har därför exkluderats från FoU-utgifterna i offentlig sektor. ALF-medel är den ersättning som staten betalar ut för att täcka merkostnader som klinisk forskning och utbildning medför.

Forskning och utveckling bedrivs inom alla samhällssektorer men i olika omfattning. Av de totala FoU-utgifterna är det företagssektorn som står för den största andelen. År 2016 uppgick företagets utgifter för FoU till 99,8 miljarder kronor och stod för 70 procent av de totala FoU-utgifterna i Sverige. Den näst största sektorn var universitets- och högskolesektorn vars FoU-utgifter år 2016 uppgick till 38,5 miljarder kronor, vilket motsvarar drygt 27 procent av de totala utgifterna.

De statliga myndigheterna utförde FoU för 2,5 miljarder under 2016, vilket är på liknande nivå som 2015. Landstingen, kommunerna och FoU-enheterna genomförde FoU-verksamhet för 2,4 miljarder år 2016. Tillsammans utgör dessa delsektorer den offentliga sektorn, som år 2016 stod för 3,4 procent av de totala FoU-utgifterna i Sverige. Då utgifterna för FoU summeras över sektorerna är det viktigt att påpeka att den FoU-verksamhet som finansierats av s.k. ALF-medel¹

¹ ALF står för *Avtal om läkarutbildning och forskning*. Det är ett avtal om ersättning från staten som ska täcka de merkostnader som klinisk grundutbildning och forskning medför i landstingen.

är borträknade för landstingen. Detta för att undvika dubbelräkning, då dessa medel ingår som en intäkt i universitets- och högskolesektorns redovisning.

Slutligen undersöker SCB även den privata icke-vinstdrivande sektorn. Denna sektor bedrev år 2016 FoU-verksamhet för 278 miljoner kronor.

År 2016 utfördes 90 692 årsverken inom FoU-verksamheten i Sverige, år 2015 var motsvarande antal 82 151. Antalet årsverken inom FoU-verksamheten i de olika sektorerna följer samma mönster som fördelningen av FoU-utgifter. Den största andelen årsverken utfördes inom företagssektorn och universitets- och högskolesektorn. Dessa sektorer stod för 71 respektive 24 procent av det totala antalet årsverken år 2016.

FoU inom företagssektorn

I detta avsnitt redovisas uppgifter om FoU-verksamheten inom företagssektorn år 2016.

FoU-utgifterna under 2016 uppgick inom företagssektorn till 99,8 miljarder kronor, en ökning med 2,9 miljarder kronor jämfört med 2015. Företag med 10-49 anställda stod för knappt 10 procent av företagets totala FoU-utgifter år 2016. Företag med 50-249 anställda stod för 14 procent, och företag med 250 eller fler anställda stod för 76 procent av företagets totala FoU-utgifter. Ökningen av FoU-utgifterna har skett i samtliga tre storleksklasser. Företag med 10-49 anställda ökade sina FoU-utgifter med 1 miljard kronor vilket motsvarar en ökning på 12 procent jämfört med 2015.

Antalet FoU-årsverken uppgick till cirka 64 300, motsvarande siffra för 2015 var 57 700. Företag med 250 anställda ökade sina FoU-årsverken med 4 600 vilket motsvarar en ökning på 11 procent. Företag med 10-49 anställda ökade sina årsverken med 14 procent och motsvarande andel i företag med 50-249 anställda var 10 procent.

Utgifter och årsverken för FoU år 2015 och 2016, företagssektorn, fasta priser, mnkr och antal

Antal anställda	FoU-utgifter		FoU-årsverken	
	2015	2016	2015	2016
Totalt	96 883	99 761	57 691	64 276
10-49	8 564	9 624	8 180	9 345
50-249	12 865	14 031	8 236	9 045
250-	75 454	76 106	41 275	45 886

De varuproducerande företagen stod för 70 procent av FoU-utgifterna i företagssektorn 2016. Tjänstebansherna svarade i sin tur

för 30 procent av de totala FoU-utgifterna. Av årsverkerna i företagens FoU-verksamhet utfördes 66 procent av dessa i varuproducerande företag och 34 procent av FoU-årsverkerna i tjänsteproducerande företag.

Utgifter och årsverken för FoU år 2015 och 2016, företagssektorn, fasta priser, mnkr och antal

Näringsgren SNI 2007	FoU-utgifter		FoU-årsverken	
	2015	2016	2015	2016
Samtliga näringsgrenar	96 883	99 761	57 691	64 276
Varuproducerande företag, SNI 01-43	68 363	70 070	37 041	42 713
Tjänsteproducerande företag, SNI 45-99	28 519	29 690	20 650	21 563

FoU inom universitets- och högskolesektorn

I detta avsnitt redovisas skattningar för FoU-verksamheten inom universitets- och högskolesektorn år 2016. Till skillnad mot de andra sektorerna där utgifter för FoU efterfrågas, undersöks i universitets- och högskolesektorn intäkter för forskning och utveckling samt investeringar i FoU. Detta för att lärosätena inte kan lämna uppgifter för kostnader per finansiär. Intäkterna har visat sig vara en god approximation för driftkostnaderna.

Utgifterna för FoU ökade med knappt 1,3 miljarder kronor mellan 2015 och 2016, räknat i 2016 års prinsnivå. I FoU-utgifterna ingår lärosätenas intäkter och investeringar för FoU. De totala utgifterna för FoU uppgick år 2016 till 38,5 miljarder kronor.

Utgifter för FoU år 2015 och 2016, universitets- och högskolesektorn, fasta priser, mnkr

	2015	2016
Totala utgifter för FoU	37 131	38 452
Driftskostnader (intäkter)	35 027	36 279
Investeringar	2 104	2 173

Intäkterna för forskning och utveckling till universitet och högskolor uppgick år 2016 till 36,3 miljarder kronor. Detta innebar en ökning med 1,3 miljarder sedan 2015. Det forskningsämnesområde som ökade mest i absoluta tal var medicin och hälsovetenskap följt av naturvetenskap. Det var dock humaniora och konst som ökade mest i relativa termer, från 2,1 miljarder kronor 2015 till 2,2 miljarder kronor 2016, en ökning på 6 procent.

Driftkostnader för FoU (intäkter) efter forskningsämnesområde år 2015 och 2016, universitets- och högskolesektorn, fasta priser, mnkr

Forskningsämnesområde	2015	2016
Driftkostnader totalt (intäkter)	35 027	36 279
Naturvetenskap	8 124	8 416
Teknik	5 875	6 055
Medicin och hälsovetenskap	11 771	12 155
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	2 129	2 136
Samhällsvetenskap	5 071	5 332
Humaniora och konst	2 058	2 184

Antalet FoU-årsverken av anställda inom universitet och högskola ökade med cirka 1 900 mellan år 2015 och 2016. Fördelningen av årsverkerna visade att cirka 45 procent utförts av kvinnor och 55 procent av män, vilket var oförändrat sedan 2015.

Årsverken av personer som inte är anställda vid högskolan, utan får finansiering via t.ex. utbildningsbidrag eller stipendier, ökade något mellan 2015 och 2016, från 1 400 till 1 500.

FoU-årsverken fördelat efter kön år 2015 och 2016, universitets- och högskolesektorn, antal

	Anställd personal			Ej anställd personal		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
2015	20 035	9 032	11 004	1 400	600	800
2016	21 918	9 864	12 054	1 500	700	800

Antal årsverken ökade inom samtliga kategorier av lärosäten. Fördelningen mellan män och kvinnor var liknande mellan åren. Bland konstnärliga högskolor utfördes majoriteten av FoU-verksamheten av kvinnor; 62 procent av årsverkerna, medan män stod för 38 procent. Vid universiteten och högskolorna utfördes huvuddelen av årsverkerna av män. Likt tidigare år utfördes flest FoU-årsverken på universiteten, som stod för 91 procent av sektorns totala FoU-årsverken. Personal vid högskolorna utförde näst flest FoU-årsverken, totalt 1 738 stycken, motsvarande 8 procent av totalen. Inom konstnärliga högskolor, övriga enskilda utbildningsanordnare och forskningsinstitut utfördes sammanlagt 189 årsverken.

FoU-årsverken fördelat efter typ av lärosäte och kön, år 2015 och 2016, universitets- och högskolesektorn, antal

	2015			2016		
	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män
Samtliga lärosäten	20 035	45	55	21 918	45	55
Universitet	18 312	45	55	19 991	45	55
Högskolor	1 551	48	52	1 738	48	52
Konstnärliga högskolor	57	62	38	63	62	38
Övriga enskilda utbildningssamordnare	45	50
Forskningsinstitut	69	76

Årsverken inom FoU-verksamheten fördelas efter 9 tjänstekategorier. Av de FoU-årsverken som utfördes inom universitets- och högskolesektorn stod doktorander för en tredjedel, medan forskare utgjorde 21 procent. Forskarassistenter gjorde färst antal FoU-årsverken, motsvarande 2 procent av det totala antalet. Bland doktoranderna utfördes 6 985 årsverken, 47 procent av kvinnor och 53 procent av män. Forskare var den näst största kategorin, med 4 576 FoU-årsverken. Tjänstekategorin professorer hade högst andel FoU-årsverken gjorda av män, vilka uppgick till 75 procent av totalen, medan kvinnor gjorde 25 procent.

FoU-årsverken fördelat efter tjänstekategori och kön, år 2015 och 2016, universitets- och högskolesektorn, antal

	2015			2016		
	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män
Samtliga tjänstekategorier	20 035	45	55	21 918	45	55
Professorer	2 231	25	75	2 581	25	75
Forskarassistenter	349	51	49	364	51	49
Lektorer	2 580	44	56	2 779	44	56
Adjunkter	526	55	45	554	55	45
Forskare	3 902	44	56	4 576	44	56
Forskningsassistenter	607	57	43	674	57	43
Doktorander	6 619	47	53	6 985	47	53
Administrativ och övrig teknisk personal	1 019	56	44	1 154	57	43
Forskningsingenjörer/Laboratoriebiträden	2 202	51	49	2 250	52	48

FoU inom offentlig sektor

I detta avsnitt redovisas uppgifter över FoU-utgifter och årsverken för den egna FoU-verksamheten i offentlig sektor. I den offentliga sektorn ingår statliga myndigheter, landsting, kommuner samt lokala och regionala FoU-enheter. Redovisningen görs övergripande för hela den offentliga sektorn men också uppdelat inom respektive delområde. Även de offentliga forskningsstiftelserna räknas inom FoU-statistiken till offentlig sektor men de har endast utgifter för utlagd FoU och redovisas därför inte i den här rapporten.

FoU-utgifterna inom den offentliga sektorn uppgick till 6,5 miljarder kronor under 2016. I och med detta har nivån på utgifterna inte ändrats nämnvärt sedan året innan. Då ALF-medel exkluderas från den offentliga sektorn uppgår FoU-utgifterna till 4,9 miljarder kronor att jämföra med 2015 då motsvarande siffra var 4,8. Bland de statliga myndigheterna syntes en knapp ökning om 1 procent sedan föregående år. Det var dock bland kommunerna som den största ökningen kunde skönjas, då utgifterna ökade med 4 procent i 2016 års priser. Landstingens utgifter var i det närmaste oförändrade, medan FoU-enheternas utgifter sjönk med nästan 5 procent.

FoU-utgifter för FoU år 2015 och 2016, offentlig sektor, fasta priser, mnkr

	2015	2016
Offentlig sektor totalt	6 442	6 462
Statliga myndigheter	2 431	2 462
Landsting	3 709	3 704
varav ALF	1 691	1 581
Kommuner	107	111
Lokala och regionala FoU-enheter	195	186

Antalet FoU-årsverken uppgick år 2016 till 4 269 inom offentlig sektor jämfört med 4 234 år 2015. Antalet FoU-årsverken som utfördes av forskare, produktutvecklare eller motsvarande var 3 362 stycken år 2016, att jämföra med 3 322 stycken år 2015.

FoU-årsverken år 2015 och 2016, offentlig sektor, antal

	2015		2016	
	FoU-årsverken totalt	varav utförda av forskare	FoU-årsverken totalt	varav utförda av forskare
Offentlig sektor totalt	4 234	3 322	4 269	3 362
Statliga myndigheter	2 301	1 829	2 334	1 876
Landsting	1 578	1 219	1 559	1 217
Kommuner	158	103	188	108
Lokala och regionala FoU-enheter	198	171	188	161

De statliga myndigheterna kan delas upp i civila myndigheter och försvarsmyndigheter. FoU-utgifterna för försvarsmyndigheterna minskade med 33 miljoner kronor, cirka 3 procent, jämfört med 2015. Bland de civila myndigheterna ökade FoU-utgifterna med 64 miljoner kronor jämfört med 2015, vilket motsvarade en ökning på cirka 5 procent.

Utgifter för FoU i civila myndigheter och försvarsmyndigheter år 2015 och 2016, offentlig sektor, fasta priser, mnkr

	2015	2016
Statliga myndigheter	2 431	2 462
varav civila myndigheter	1 225	1 289
varav försvarsmyndigheter	1 206	1 173

*På grund av sekretessskäl ingår inte Försvarets radioanstalt (FRA).

Antalet årsverken i de statliga myndigheterna har ökat med 33 stycken jämfört med 2015. Det är de civila myndigheterna som ökar antalet FoU-årsverken, där syns en ökning på cirka 6 procent jämfört med år 2015. I försvarsmyndigheterna minskar istället antalet FoU-årsverken från 1 010 stycken till 963 stycken, detta motsvarar en minskning på cirka 5 procent jämfört med 2015.

FoU-årsverken i civila myndigheter och försvarsmyndigheter år 2015 och 2016, offentlig sektor, antal

	2015		2016	
	FoU-årsverken totalt	varav utförda av forskare	FoU-årsverken totalt	varav utförda av forskare
Statliga myndigheter	2 301	1 829	2 334	1 876
varav civila myndigheter	1 291	1 004	1 371	1 011
varav försvarsmyndigheter	1 010	824	963	865

*På grund av sekretessskäl ingår inte Försvarets radioanstalt (FRA).

FoU inom privat icke-vinstdrivande sektor

I den privata icke-vinstdrivande sektorn ingår organisationer och privatpersoner som arbetar med att främja allmänhetens intressen utan vinstsyfte. I detta avsnitt redovisas prognosuppgifter över FoU-utgifter, utförda årsverken för den egna FoU-verksamheten samt antalet FoU-årsverken utförda av forskare, produktutvecklare eller motsvarande. Redovisningen görs övergripande för hela den privata icke-vinstdrivande sektorn.

Enligt prognosuppgifter avseende år 2016 uppgick FoU-utgifterna inom den privata icke-vinstdrivande sektorn till 278 miljoner kronor. Utgifterna befann sig på liknande nivå 2015

Antalet årsverken för FoU har ökat med 36 stycken bland organisationerna. Under 2016 uppgick antalet årsverken till 227 stycken. Även antalet årsverken utförda av forskare, produktutvecklare eller motsvarande har ökat från 130 under 2015 till 157 under 2016.

Utgifter för FoU samt FoU-årsverken år 2015 och 2016, privat icke-vinstdrivande sektor, fasta priser, mnkr, antal

	2015	2016
FoU-utgifter	258	278
FoU-årsverken	191	227
FoU-årsverken utförda av forskare	130	157

Definitioner och förklaringar

Begreppen i undersökningarna är definierade enligt de riktlinjer för FoU-statistik som utarbetats av OECD och publicerats i Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development. Frascati Manual 2002, OECD 2002.

Forskning och utveckling (FoU)

Forskning är ett systematiskt arbete för att söka efter ny kunskap eller nya idéer med eller utan en bestämd tillämpning i sikte.

Utvecklingsverksamhet är ett systematiskt arbete som utnyttjar forskningsresultat, vetenskaplig kunskap eller nya idéer för att åstadkomma nya material, varor, tjänster, processer, system, metoder eller väsentliga förbättringar av redan existerande sådana.

Egen FoU

FoU som har utförts i Sverige av enhetens egen personal eller av konsulter i FoU-projekt som letts av enheten och där enhetens personal arbetat tillsammans med konsulterna. Till egen FoU räknas även FoU som gjorts på beställning av andra.

FoU-utgifter

FoU-utgifter består av driftkostnader och investeringsutgifter för egen FoU. Med driftkostnader avses arbetskraftskostnader, konsultarvoden och övriga driftkostnader. Investeringsutgifter avser byggnader, mark och fastigheter, maskiner och inventarier och mjukvara/programvara.

FoU-årsverke

Ett årsverke är det arbete en heltidsanställd person utför under ett år. En person som varit heltidsanställd men endast ägnat halva sin tid åt FoU har gjort 0,5 FoU-årsverken.

Näringsgren

FoU-statistiken inom företagssektorn redovisas enligt Svensk näringsgrensindelning, SNI 2007. Företagen delas in i varuproducerande (SNI 01-43) och tjänsteproducerande (SNI 45-99).

Forskningsämne

Statistiken över FoU inom universitets- och högskolesektorn följer Svensk standard för indelning av forskningsämnen 2011.

Framtagande av 2016 års uppgifter

Företagssektorn

Undersökningen om företagens FoU-verksamhet genomförs vartannat år där senaste undersökningen avsåg år 2015 och genomfördes våren 2016. Undersökningen omfattar företag med 10 eller fler anställda i samtliga branscher. Uppgifterna avser endast den svenska verksamheten, FoU som bedrivs i utländska koncernbolag ingår inte. FoU-undersökningen omfattas av uppgiftslämnarplikt för företagen, däremot är de frågor som avser prognoser frivilliga. De prognosuppgifter som används för att ta fram statistiken i denna rapport är därför inte fullständiga och resultaten ska tolkas med försiktighet.

För att få så aktuella uppgifter som möjligt har företagen med de högsta utgifterna för egen FoU år 2015 tillfrågats i en mindre enkät om utgifter för FoU, antal FoU-årsverken samt antal FoU-årsverken utförda av forskare år 2016. Denna mindre enkät skickades ut våren 2017 till dryga 40 företag. Då inte alla företag har återkontaktats har vissa skattningar gjorts för att ta fram uppgifter avseende år 2016. Om ett företag inte besvarat prognosfrågorna görs antagandet att de har samma FoU år 2016 som de angav för 2015, omräknat till 2016 års prisnivå. Vid partiellt bortfall, för någon av frågorna som avser prognoser, imputeras uppgiften genom väga upp svaret lämnat 2015 till 2016 års nivå. Detta innebär att om ett företag prognostiserar att öka sina FoU-utgifter med 10 procent, men inte har lämnat någon prognos för antal FoU-årsverken, så imputeras denna uppgift genom att räkna upp 2015 års årsverken med 10 procent.

Resultat avseende FoU år 2015 finns redovisade i det statistiska meddelandet *Forskning och utveckling inom företagssektorn 2015* (UF14SM1601), där finns även en mer utförlig beskrivning av statistiken. Ytterligare information om FoU undersökningen går även att läsa på undersökningens produktsida: www.scb.se/uf0302.

Universitets- och högskolesektorn

För att kunna redovisa FoU-intäkter och FoU-utgifter avseende år 2016 används uppgifter från Universitetskanslersämbetet om intäkter för forskning och forskarutbildning. Universitetskanslersämbetet samlar in dessa årligen. Utifrån 2015 års intäkter har andelar per ämne räknats ut per lärosäte och därefter har dessa andelar applicerats på intäkterna för 2016. Universitetskanslersämbetet redovisar intäkter för forskning och forskarutbildning medan SCB redovisar intäkter för FoU. Enligt OECD:s manual över FoU (Frascati manualen) ska avskrivningar och den del som avser utbildningsmomentet i forskarutbildningen inte ingå vid redovisning av FoU-medel. Avskrivningarna för år 2016 hämtas från Universitetskanslersämbetet och reduceras bort. Nya FoU-kvoter har beräknats för år 2016. SCB presenterar även uppgifter om FoU-utgifter som utgörs av FoU-intäkter och investeringar för FoU. Universitetskanslersämbetet samlar inte in några uppgifter om investeringar utan de investeringar som SCB samlade in avseende år 2015 har räknats upp med samma proportion som intäkterna ökat mellan åren.

De ordinarie undersökningarna för att mäta antal FoU-årsverken inom universitets- och högskolesektorn genomförs vartannat år, avseende udda referensår. För att redovisa FoU-årsverken avseende år 2016 har lämnade uppgifter från undersökningen avseende 2015 använts och sedan räknats upp med hjälp av registeruppgifter över antal anställda per högskolegrupp, tjänstekategori, forskningsämnesområde och kön inom universitets- och högskolesektorn år 2016. Resultat avseende år 2015 finns även i det statistiska meddelandet UF13SM 1601. Där finns även en mer utförlig beskrivning av statistiken. Ytterligare information om FoU-undersökningen går även att läsa på undersökningens produktsida: www.scb.se/uf0304.

Offentlig sektor

Den offentliga sektorn består av statliga myndigheter, landsting, kommuner samt lokala och regionala FoU-enheter. Samtliga organisationer inom ovanstående delsektorer undersöks.

I samband med de ordinarie FoU-undersökningarna avseende år 2015 lämnade de statliga myndigheterna prognoser för FoU-utgifter, FoU-årsverken samt FoU-årsverken utförda av forskare, produktutvecklare eller motsvarande för 2016. Prognosen är frivillig att lämna. De statliga myndigheterna kan delas upp i civila myndigheter och försvarsmyndigheter. Från och med FoU-undersökningen avseende år 2009 ingår Försvarshögskolan i

universitets- och högskolesektorn. FoU-uppgifter för Försvarets radioanstalt (FRA) är bortförda på grund av sekretesskäl.

Landstingen lämnade i den ordinarie undersökningen, en prognos för FoU-utgifter år 2016. Då prognosen för FoU-utgifter är en totalsumma av FoU-utgifterna 2016 har ALF-medlen skattats. Detta har gjorts med hjälp av undersökningen gällande 2015. Inom landstingen finansieras en stor del av FoU-verksamheten genom avtalet om läkarutbildning och forskning (ALF-medel). ALF-medel är den ersättning som staten betalar ut för att täcka merkostnader som klinisk forskning och utbildning. ALF-medel ingår även i universitets- och högskolesektorn. För att undvika dubbelräkning bortförs ALF-medel från offentlig sektor och landsting i denna redovisning.

Kommuner och de lokala och regionala FoU-enheterna lämnade i de ordinarie FoU-undersökningarna 2015 prognoser för FoU-utgifter, antal årsverken inom FoU-verksamhet och antalet FoU-årsverken utförda av yrkeskategorin forskare, produktutvecklare eller motsvarande 2016, och det är de prognoserna som redovisas i tabellerna.

Under 2017 kontaktades de organisationer som tidigare inte lämnat någon prognos för att kunna komplettera med nya uppgifter för år 2016. I de fall en organisation varken svarat på prognosen för 2016 i 2015 års enkät eller efter påminnelse, har 2015 års FoU-utgifter använts och räknats om till 2016 års prisnivå.

Resultat avseende år 2015 finns även i det statistiska meddelandet UF10SM1601. Där finns även en mer utförlig beskrivning av statistiken. Ytterligare information om FoU-undersökningen går även att finna på undersökningens produktsida: www.scb.se/uf0317.

Privat icke-vinstdrivande sektor

Den privata icke-vinstdrivande sektorn (PNP-sektorn) innefattar icke-kommersiella organisationer och privata icke-vinstdrivande institut som betjänar hushåll samt privatpersoner. FoU-verksamhet som utförs av sektorn bedrivs nästan uteslutande av olika stiftelser och ideella föreningar men kan även bedrivas av enskilda forskare som inte är finansierade av ett lärosäte eller privata företag. I de flesta länder undersöks dock inte privatpersoner och hushåll då få av dessa ägnar sig åt FoU-aktiviteter och så är även fallet i Sverige.

PNP-undersökningen genomförs vartannat år och är till skillnad från de andra FoU-undersökningarna frivillig. I samband med undersökningen avseende FoU-verksamheten under 2015 hade organisationerna möjlighet att lämna en prognos för FoU-utgifter, FoU-årsverken samt FoU-årsverken utförda av forskare,

produktutvecklare eller motsvarande för 2016. Det är svaren från dessa prognoser som redovisas i tabellerna. Resultat avseende år 2015 och en mer utförlig beskrivning av statistiken finns att läsa på undersökningens produktsida: www.scb.se/uf0314.

Fastprisberäkning

I denna rapport förekommer jämförelser över tiden avseende utgifter för egen FoU. Vissa av dessa jämförelser är gjorda i 2016 års prisnivå. På detta sätt kompenseras för skillnader mellan åren som uppstår på grund av förändrade priser. Den deflator som används är baserad på bruttonationalprodukten i fasta och löpande priser² och ser ut på följande sätt:

Deflator för fastprisberäkning, basår 2016

År	2015	2016
Deflator	1,013677	1

Fastprisberäkning till 2016 års prisnivå sker genom att beloppet i löpande priser för år t multipliceras med deflatoren för år t.

² Källa: Deflatoren är framtagen från Konjunkturinstitutets data, beräkningar av SCB. Data nedladdad den 19 maj 2017.